

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma Vaskikankaan päiväkotia

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

Johdanto

Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen opetussuunnitelman mukaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa esiopetuksen arvopohjaa ja toimintakulttuuria: ”Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä. Yhdenvertaisuus ei merkitse samanlaisuutta. Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, uskontoon, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille. Varhaiskasvatus ja esiopetus on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö tiedostaa omia ennako-odotuksiaan ja rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin henkilöihin liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennako-odotuksia. Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä.” (Oulun kaupungin esiopetuksen suunnitelma)

Yhdenvertaisuus-lain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja – perusoikeudet kuuluvat kaikille.

Tasa-arvo-lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa ja parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Tässä toiminnallisessa tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan Vaskikankaan päiväkodin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2024-2027.

Nykytilan kartoitus

Vaskikankaan päiväkodissa on tehty selvitys tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta keväällä 2024.

Olemme keskustelleet tiimeissä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvistä teemoista, sekä kartoittaneet nykytilannetta eri kysymysten ja toimintamenetelmien tarkastelun myötä. Vanhempaintoimikuntaa on osallistettu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman teossa.

Tarkastelimme toimintaamme hallinnon ja johtamisen, pedagogisen toiminnan, tilojen ja ympäristön, asenteiden ja vuorovaikutuksen sekä huoltajien ja sidosryhmäyhteistyön osalta.

Päiväkotiimme ollaan perustamassa tasa-arvo ja yhdenvertaisuus työryhmää.

Nykytilan kartoitus 2.sivu

Vaskikankaan päiväkodissa luodaan lapsille turvallinen, tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kasvu- ja oppimisympäristö. Tähän liittyen henkilökunta tiedostaa erilaiset stereotyyptit ja normit sekä huomio ne pedagogisen toiminnan suunnittelussa. Lapsia puhutellaan heidän omilla nimillään sekä jokainen kohdataan omana ainutlaatuisena itsenään. Esiopetuksessa olemme toteuttaneet Oulun kaupungin turvataito- ja kehotunnekasvatuksen materiaalin mukaista opetusta. Kaikissa ryhmissämme toteutetaan ikätason mukaista seksuaalikasvatusta.

Liikumme, leikimme ja toimimme erilaisissa toimintaympäristöissä lasten mielenkiinnonkohteista käsin tarjoten myös uusia näkökulmia ja toimintaa. Kannustamme, tuemme sekä rohkaisemme lapsia sukupuolesta riippumatta monipuoliseen toimintaan. Henkilökunta tukee lasten osallisuutta havainnoimalla heidän puheitaan, leikkejään ja toimintaa muokaten tiloja tämän pohjalta.

Vaskikankaan päiväkodissa ohjataan lapsia toisia kunnioittavaan käyttäytymiseen ja kielenkäyttöön toimimalla myös itse esimerkkinä. Annamme positiivista palautetta ja huomaamme hyvän jokaisessa lapsessa. Rohkaisemme lapsia osallistumaan yhteiseen keskusteluun ja omien mielipiteiden esille tuomiseen. Ei-toivottuun käyttäytymiseen puututaan aina välittömästi ja ristiriidat selvitetään asianomaisten kesken sekä tarvittaessa informoidaan huoltajia. Se, että puutumme viestii, että välitämme.

Lasten ja perheiden yksilölliset tarpeet kuullaan ja huomioidaan pedagogisen toimintamme suunnittelussa. Henkilöstömme kohtaa perheet aloitus- ja vasukeskusteluissa sekä muussa viestinnässä tasavertaisesti ja kunnioittavasti.

Keskustelemme avoimesti huoltajien kanssa lapsen erityistarpeista. Tarjoamme huoltajille tietoa ja resursseja, mikäli heidän lapsensa tarvitsee erityistä tukea ja varmistamme, että varhaiskasvatusympäristö tukee yksilöllisesti lapsen kehitystä ja oppimista sekä vastaa lapsen tarpeisiin. Meille Vaskikankaan päiväkodissa varhaisen tuen merkitys syrjäytymisen ennaltaehkäisemisessä ja erityistarpeiden huomioimisessa on merkittävää.

Päiväkotimme on kaksikerroksinen. Hissi mahdollistaa myös liikuntarajoitteisten kulun kaikkiin tiloihin. Alakerran sisäänkäynneille on portaiden vieressä luiskat. WC:t ovat esteettömät.

Päiväkotimme ryhmät käyttävät aktiivisesti kirjaston palveluja, joten kirjallisuus on ikätasoisista, monipuolista ja vaihtelevaa.

Yksikön kehittämiskohteet ja toimenpiteet

Päiväkotimme perustetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus työryhmä syksyllä 2024. Vastuu työryhmänperustamisesta on päiväkotimme esihenkilöllä. Vaskikankaan päiväkodin toimintasuunnitelmaan ja internetin esittelysivuille kirjataan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaiset lisäosiot kyseisten kohteiden seuraavassa päivityksessä, kuitenkin vuoden 2024 loppuun mennessä.

Ryhmät huomioivat enemmän lasten osallisuutta leikki- ja oppimisympäristöjen luomisessa. Henkilökunta tukee hyvin lasten osallisuutta havainnoimalla lasten puheita, leikkejä sekä toimintaa muokaten tiloja tämän pohjalta. Kehitettävää on kuitenkin siinä, että otamme lapset mukaan keskusteluun ja tilojen yhdessä muokkaamiseen sekä lelujen kierrättämiseen.

Tulevissa materiaalihankinnoissa panostetaan leluihin ja kirjoihin, jotka heijastavat moninaisuutta ja erilaisia perhemuotoja. Materiaalien hankintatiimin jäsenet yhdessä johtajien kanssa vastaavat jatkossa hankittavien materiaalien laadusta ja moninaisuuden näkymisestä lelujen ja kirjojen kautta.

Kehittämiskohteiden toimenpiteet, aikataulu ja vastuu

Kehittämis- kohde	Toimenpiteet lv 2023-2024	Vastuu	Toimenpiteet lv 2024-2025	Vastuu	Toimenpiteet lv 2025-2026	Vastuu
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- työryhmä	Työryhmän perustaminen	Esihenkilöt	Menneen kauden arviointi ja tulevan suunnittelu	Työryhmä		
Lasten osallisuus leikki- ja oppimis- ympäristöjen luo- misessa	Lapsia osalliste- taan leikki- ja oppimisympäris- töjen luomisessa ja suunnittelussa	Ryhmien henkilökunta toteuttaa lasten kanssa yhdessä ideointia ja vastaa toteutuksesta	Ryhmien välinen leikkiympäristö- jen kehittä- minen, lasten leikkialoitteiden kautta.	Samassa siivessä olevien ryhmien henkilökunta		
Moninaisuuden näkyminen lelu- jen ja kirjojen kautta	Lelu- ja materiaa- livalintojen han- kintatiimin perustaminen	Hankintatiimin jäsenet yhdessä esihenkilöiden kanssa	Lelu- ja Materiaali- valintojen han- kintatiimin perustaminen	Esihenkilöt perustavat		

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman prosessista sisällöksi: Arviointi

4. Toiminnan arviointi kausi 2023-2024

-Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-työryhmä perustettiin Vaskikankaan päiväkotiin lokakuussa 2024. Työryhmä kokoontui arvioimaan mennyttä kautta 13.12.2024 ja asettamaan tavoitteita alkaneelle kaudelle.

-Viime kaudella henkilökunta tutustui leikki astuu ulos laatikosta- koulutusmateriaaliin. Tästä inspiroituneena kehitimme viime kaudella leikkiympäristöjä lasten leikkialoitteet huomioiden, esimerkiksi majaleikin ympäristöä elävöitettiin viidakkomaailmalla ja dinoleikkiä kehitettiin jatkumaan seinille ja muuhun ympäristöön. Jatketaan alkaneella kaudella edelleen lasten osallisuuden huomioimista leikki- ja oppimisympäristöjen luomisessa ryhmien välisen yhteistyön muodossa.

-Hankintatiimin perustaminen siirtyi keväälle 2025. Tämä sen vuoksi, koska viime kauden tilaukset oltiin ehditty hoitaa jo ennen hankintatiimin perustamista. Hankintatiimin tavoitteena on huomioida moninaisuuden näkyminen lelu-jen ja kirjojen kautta.

-Henkilökunta on katsonut THL:n koulutusmateriaalin kohti antirasistista koulua, joka kosketti myös meitä varhaiskasvatuksessa työskenteleviä. Koulutuksella lisätään henkilökunnan tietoisuutta.

Arvioinnin perustana

- Aktiivinen vuorovaikutus vanhempaintoimikunnan kanssa läpi kuluvan toimintakauden.
- Vanhempien palautekyselyt toteutetaan vuosittain.
- Kolmivuotiskauden lopussa suoritetaan arviointi tavoitteiden toteutumisesta ja mahdollisista jatkotoimenpiteistä. Suunnitelmaa voidaan kuitenkin päivittää toimintakausien aikana.
- Tulevassa suunnitelmassa huomioimme vanhoista kehittämiskohteista uusia tavoitteita seuraavaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus-suunnitelmaan.

Materiaalit

- [Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus \(OuKa/Akkuna\)](#)
- [Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta](#)
- [Yhdenvertaisuuslaki](#)
- [Tasa-arvokompassi esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen](#)
- [Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo Oulun kaupungin toiminnassa](#) (Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2019-2021)
- [Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 \(oph.fi\)](#) (OPH, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, 2022)
- [esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.pdf \(oph.fi\)](#) (OPH, Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet, 2014)